

**SÜREKLİ ATIKSU ARITMA SİSTEMLERİ TEBLİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI GÖRÜŞLERİ**

Taslağın Genel Üzerindeki Görüş ve Değerlendirme	Teklif
<p>22.03.2015 tarihli ve 29303 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” ile; kurulu kapasitesi 10.000 m³/gün ve üzerinde olan; atıksu arıtma tesisleri, ön arıtma tesisleri, derin deniz deşarjı yapan ve suyu ısı transferi amaçlı (soğutma-ısıtma suları) kullanarak alıcı ortama deşarj eden tesislerin çıkışlarına kurulacak sürekli atıksu izleme istasyonlarının özelliklerinin belirlenmesi; kurulması, işletilmesi ile ilgili uyulması gereken usul ve esaslar düzenlenmiştir.</p> <p>Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri Tebliği’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Taslağı ile; çıkışlarına sürekli atıksu izleme istasyonları (SAİS) kurulacak olan tesislerin;</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Kapasite alt limiti 10.000 m³/gün'den 5.000 m³/gün'e düşürülmekte, (ii) SAİS kurma yükümlülüğü süresi, en geç 1 yıl olarak uzatılmaktadır. <p>Odamızın 2015 yılında yayınlanan Tebliğ öncesi verilen görüşünde, aynı debiye sahip atıksularda, endüstriyel atıksuyun kirlilik yükünün daha fazla olacağı ve endüstriyel atıksu arıtma tesisleri için belirtilen sınır debi değerinin aşağıya çekilmesi gerektiği belirtilmiştir.</p> <p>Bu görüşler doğrultusunda, Tebliğ kapsamına alınan tesis kapasitesinin 10.000 m³/gün'den 5.000 m³/gün'e düşürülmesi olumlu bir düzenleme olarak görülmektedir. Ancak değişiklik taslağında deşarj edilen atıksuyun kirlenme niteliğinin yine dikkate alınmaması nedeniyle, evsel ve endüstriyel atıksular aynı kategoride değerlendirilmektedir. Oysa aynı debiye sahip evsel ve endüstriyel atıksular karşılaştırıldığında, bir sanayi tesisi, kimyasal arıtma proseslerini de gerektiren ilave kirlenmeleri, daha düşük debilerle deşarj edebilmektedir. Yüksek kirlilik yükü taşıyan ancak debisi 5000 m³/gün den aşağıda bulunan birçok işletme bulunmaktadır. “Kirlenme öder” ilkesine aykırı olan bu yaklaşımla, düşük debili atıksu deşarj eden bir sanayi tesisinin çevreye verdiği zarar, yüksek debili bir evsel deşarjdan daha yüksek olacaktır. Tam tersine, sanayi tesisinin çevreye maliyeti, aynı kapasitedeki bir evsel tesisten daha yüksek olacaktır.</p>	<p>Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri Tebliği’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ Taslağı kapsamına; kirlenme yükü ve/veya eşdeğer nüfus değerinin dahil edilmesi uygun görülmektedir.</p>

**SÜREKLİ ATIKSU ARITMA SİSTEMLERİ TEBLİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI GÖRÜŞLERİ**

<p>Diğer taraftan, tesislerin sınıflandırılması ve farklı kirlilik parametrelerinin dikkate alınması konusu; mevzuata yeterli sadelikte aktarılamazsa, karmaşık hükümler içeren bir mevzuatın uygulamasında sorunlar ortaya çıkabilir, tebliğin uygulamadaki etkinliği azalabilir ve kirletici kapasitelerinin hatalı belirlenmesine neden olabilir.</p> <p>Bunları önlemek amacıyla, değişiklik tebliği kapsamına kirletici yükü veya eşdeğer nüfus değerinin dahil edilmesi uygun görülmektedir. Bu şekilde, atıksuların değerlendirilmesi için <i>tek bir kriterin dikkate alınması</i> suretiyle, <i>kirletici yükünün adil paylaşımı</i> ve mevzuatta <i>sadelik / anlaşılabilirlik</i> sağlanabilecektir.</p>		
Taslak Maddesi	Görüş ve Değerlendirme	Teklif
<p>MADDE 1 – 22 Mart 2015 tarihli ve 29303 sayılı Resmî Gazete ’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri Tebliği ”nin 2 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.</p> <p>“Kapsam MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan; atıksu arıtma tesisleri, ön arıtma tesisleri, derin deniz deşarjı yapan ve suyu ısı transferi amaçlı (soğutma-ısıtma suları) kullanarak alıcı ortama deşarj eden tesislerin çıkışlarına kurulacak sürekli atıksu izleme istasyonlarının özellikleri ile kurulumuna ilişkin usul ve esasları kapsar.”</p>	<p>Atıksulardaki konsantrasyon veya debi kriterleri, toplam kirletici yükü açısından tek başına herhangi bir anlam taşımamakta, çevreye etkisi tek bir değer ile hesap edilememektedir. Bunun yerine, kapasitelerin belirlenmesinde konsantrasyon veya debi kriterlerinin her ikisini birden değerlendiren, bu kriterlerin çarpım değerinin (kirletici yükü) veya eşdeğer nüfus değerinin kullanılması gerekmektedir: $(Kirletici\ Yük\ Miktarı) = (Atıksu\ Deşarj\ Debisi) \times (Kirletici\ Konsantrasyonu)$</p> <p>Diğer taraftan, Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliğinin Kentsel atıksu deşarjları ile ilgili yükümlülükleri ve sürelerindeki nüfusların da, 31.12.2014 tarihinden itibaren</p>	<p>MADDE 1 – 22 Mart 2015 tarihli ve 29303 sayılı Resmî Gazete ’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri Tebliği ”nin 2 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.</p> <p>“Kapsam MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün veya Eşdeğer Nüfusu 15.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisleri, ön arıtma tesisleri, derin deniz deşarjı yapan ve suyu ısı transferi amaçlı (soğutma-ısıtma suları) kullanarak alıcı ortama deşarj eden ve kurulu kapasitesi 1.500 m³/gün veya Eşdeğer Nüfusu 4.500 m³/gün ve üzerinde olan atıksu altyapı sistemine deşarj yapan tesislerin çıkışlarına kurulacak sürekli atıksu izleme istasyonlarının özellikleri ile kurulumu,</p>

**SÜREKLİ ATIKSU ARITMA SİSTEMLERİ TEBLİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI GÖRÜŞLERİ**

	<p>eşdeğer nüfus olarak alınacağı belirtilmiştir (R.G. 20060108-2). Eşdeğer nüfus değeri hesaplanarak, sanayi debisi evlerden gelen atıksu içinde düşünülebilir. Eşdeğer nüfus (E.N.); bir ham atıksuyun günlük BOİ5 miktarı 45 gr (gr/kişi/gün) esas alınarak endüstriyel atıksu için dikkate alınan biyokimyasal olarak oksitlenebilen organik madde yüküdür:</p> <p><i>(Eşdeğer Nüfus) = (Endüstriyel Atıksu Deşarj Debisi) x (Kirlenici Konsantrasyonu) / (Kişi Başına BOİ Yüğü)</i></p> <p>Evsel nitelikli atıksu arıtma tesislerinin bir çoğı, bulunduğu bölgede yer alan ve kanalizasyon sistemine bağı endüstriyel kuruluşlarının atıksu deşarjları yüzünden işletme maliyetleri yükselmiş ve ya agresif atıksu karakteri (kesimhaneler, mandıralar v.b.) yüzünden işletilemez hale gelmiştir. Bunun bedeli o bölgede yaşayan halk tarafından atıksu bedeli olarak ödenmektedir. Bu nedenle belirlenecek kapasitenin debi parametresi üzerinden evsel ve atıksu debilerinin birbirine eşit olarak seçilmesi, eşitlik ilkesine, kirlen öder prensibine ve Çevre Kanunu'na aykırı bir durum oluşmaktadır.</p> <p>Bu nedenle kanalizasyon sistemine deşarj yapan endüstriyel tesisler için de izleme sistemi kurulması gerekmektedir. Atıksu debisi az fakat kirlilik yükü olarak yüksek olan kritik işletmeler tespit edilmeli ve buralara da izleme sistemi kurulmalıdır.</p>	<p>kontrolü ve denetimine ilişkin usul ve esasları kapsar.”</p>
--	--	--

**SÜREKLİ ATIKSU ARITMA SİSTEMLERİ TEBLİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI GÖRÜŞLERİ**

<p>MADDE 3 – Aynı Tebliğin 27.maddesi 1.fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “İç izlemeler MADDE 27 – (1) Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Numune Alma ve Analiz Metotları Tebliğinin 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan kentsel, evsel ve endüstriyel nitelikli atıksular için numune alma sıklığını gösteren “Debiye göre numune alma sıklığı başlıklı Tablo 1” de yer alan endüstriyel nitelikli atıksular ve kentsel - evsel nitelikli atıksuların iç izlemeleri, kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan tesislerde SAİS’in devreye alınması ve Bakanlık onayına müteakip ilgili tesis için kaldırılır.”</p>	<p>Değişiklik taslağının 1. Maddesine konu Tebliğ Kapsam maddesi ile uyumlu olması için kapasitelerin aynı şekilde ifade edilmesi gerekmektedir.</p>	<p>MADDE 3 – Aynı Tebliğin 27.maddesi 1.fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “İç izlemeler MADDE 27 – (1) Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Numune Alma ve Analiz Metotları Tebliğinin 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan kentsel, evsel ve endüstriyel nitelikli atıksular için numune alma sıklığını gösteren “Debiye göre numune alma sıklığı başlıklı Tablo 1” de yer alan endüstriyel nitelikli atıksular ve kentsel - evsel nitelikli atıksuların iç izlemeleri, kurulu kapasitesi nedeni ile Tebliğ kapsamına tabi olan tesislerde SAİS’in devreye alınması ve Bakanlık onayına müteakip ilgili tesis için kaldırılır.”</p>
<p>MADDE 3 – Aynı Tebliğin 27.maddesi 1.fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “İç izlemeler MADDE 27 – (1) Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Numune Alma ve Analiz Metotları Tebliğinin 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan kentsel, evsel ve endüstriyel nitelikli atıksular için numune alma sıklığını gösteren “Debiye göre numune alma sıklığı başlıklı Tablo 1” de yer alan endüstriyel nitelikli atıksular ve kentsel - evsel nitelikli atıksuların iç izlemeleri, kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan tesislerde SAİS’in devreye alınması ve Bakanlık onayına müteakip ilgili tesis için kaldırılır.”</p>	<p>SAİS Tebliğine göre sistemini kurarak işletmeye almış olan tesisler için; Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği Numune Alma ve Analiz Metotları Tebliği 4. Madde 3. Fıkrası ile SAİS Tebliği iç izlemelerinin kaldırılacağı ifade edilmektedir. SAİS Tebliği Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği Numune Alma ve Analiz Metotları Tebliği’ nin başka bir maddesini yürürlükten kaldırmamakta olup bunun dışında sistemin uyarı vermesi halinde yapılacak idari işlem konusunda ise herhangi bir ilave ifade de yer almamaktadır. Numune Alma ve Analiz Metotları Tebliği 4. Madde 3. Fıkrası uyarınca 10 iş günü içinde ardışık 2 numune alınarak 3 numunenin ortalamasına göre cezai işlem tesis edilmesi konusundaki hükmün geçerliliğinin devam edip etmediği durumu belirsizdir.</p>	<p>MADDE 3 – Aynı Tebliğin 27.maddesi 1.fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “İç izlemeler MADDE 27 – (ilave) Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği Numune Alma ve Analiz Metotları Tebliği’ nin diğer hükümlerine ilişkin durumun Tebliğ içinde farklı yorum ve uygulamalara neden olmayacak şekilde net olarak tanımlanması uygun olacaktır.</p>

**SÜREKLİ ATIKSU ARITMA SİSTEMLERİ TEBLİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ TASLAĞI HAKKINDA
TMMOB ÇEVRE MÜHENDİSLERİ ODASI GÖRÜŞLERİ**

<p>MADDE 4 – Aynı Tebliğin geçici 1. maddesi 2.fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “SAİS geçiş süreci GEÇİCİ MADDE 1 – (2) Atıksu kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan tesisler, bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, en geç 1 yıl içerisinde arıtma tesisleri çıkışlarına bu Tebliğ hükümlerine göre SAİS kurmakla yükümlüdür.”</p>	<p>22 Mart 2015 tarih ve 29303 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren SÜREKLİ ATIKSU İZLEME SİSTEMLERİ TEBLİĞİ Tebliğin geçici 1. maddesi 2.fıkrası aşağıdaki şekildedir. (2) <i>“Atıksu debisi 10.000 m³/gün ve üzerinde olan ve ilk defa SAİS kuracak tesisler, bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, en geç 4 ay içerisinde arıtma tesisleri çıkışlarına bu Tebliğ hükümlerine göre SAİS kurmakla yükümlüdür.”</i> Denilmektedir. Yapılacak değişiklikle 5.000 m³/gün ve üzerinde olan tesislerle birlikte yürürlükte olan yönetmeliğe göre 2015 yılı içerisinde SAİS sistemi kurmuş olması gereken ancak daha SAİS sistemi kurmamış tesislere af getirmektedir. Bu nedenle geçici maddenin ilk kez tebliğ kapsamına alınan tesisleri kapsayacak bir süreyi tanımlaması gerekmektedir. Mevcut tebliğ kapsamında olan tesisler zaten SAİS sistemlerini kurmuş olması gereken tesislerdir.</p>	<p>MADDE 4 – Aynı Tebliğin geçici 1. maddesi 2.fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “SAİS geçiş süreci GEÇİCİ MADDE 1 – (2) Atıksu kurulu kapasitesi itibari ile ilk kez tebliğ kapsamına alınan tesisler, bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, en geç 1 yıl içerisinde arıtma tesisleri çıkışlarına bu Tebliğ hükümlerine göre SAİS kurmakla yükümlüdür.”</p>
---	--	---

Not: Lütfen görüşlerinizi nabi.kaleli@csb.gov.tr , sevil.oksuz@csb.gov.tr adreslerine Word Belgesi olarak ve Resmi Yazı ile Bakanlığımıza iletiniz.